

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Miroslavou Hrehorovou v právní věci žalobce: **nezl. P. Š.**, nar. X, zastoupeného L. Š., zákonnou zástupkyní, X, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, IČ 00551023, Na Poříčním právu 376/1, 128 01 Praha 2, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 11. 2013, č.j. MPSV-UM/81526/13/4S-HMP,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhal přezkoumání shora uvedeného rozhodnutí žalovaného. Tím bylo potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky pro hlavní město Prahu ze dne 10. 1. 2013 č.j. MPSV-UP/55808/13/AIS-SSL, kterým byl zamítnut žalobcův návrh na změnu výše přiznaného příspěvku na péči a příspěvek na péči byl ponechán v původní výši 9.000,- Kč měsíčně.

Žalobce v žalobě uvedl, že napadené rozhodnutí považuje za nesprávné z důvodu, že posudkový lékař učinil závěr, že nesplňuje podmínky pro přiznání příspěvku na péči odpovídajícímu IV. stupni závislosti, aniž by podrobněji zkoumal žalobcův zdravotní stav. Dle žalobce je zřejmé, že se posudková komise zabývala otázkou zvládání základních životních potřeb dle vyhlášky č. 505/2006 Sb., v účinném znění, na základě zdravotnické dokumentace, avšak nezohlednila již námitky žalobcovy zástupkyně – matky, jež upozorňovala na zhoršující se chování, pohyblivost a problémy s výkonem fyziologické potřeby žalobce.

Dále jsou v žalobě bodově uvedeny základní životní potřeby dle § 9 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách (dále jen „zákon o sociálních službách“), které žalobce

není schopen zvládat spolu s krátkým zdůvodněním každé z celkem osmi uvedených životních potřeb.

S ohledem na skutečnost, že napadené rozhodnutí vychází z posudků, podle nichž žalobce není schopen z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu zvládat pouze sedm základních životních potřeb a posudkoví lékaři nevzali v potaz skutečnost, že se žalobcův stav zhoršil, má žalobce za to, že jde o posudky nepřezkoumatelné a tudíž napadené rozhodnutí z posudků vycházející bylo vydáno v rozporu se zákonem.

Žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a uložil žalovanému povinnost o věci znovu rozhodnout.

Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě s žalobními námitkami nesouhlasí. Uvádí, že posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „PK MPSV“) přezkoumávaly zdravotní stav žalobce postupně celkem třikrát v posudku ze dne 26. 3. 2013, v doplňujícím posudku dne 18. 6. 2013 a ve srovnávacím posudku dne 2. 10. 2013, přičemž všechny posudky přinesly totožný závěr ohledně žalobcova stupně závislosti na pomoci jiné fyzické osoby. Žalovaný má za to, že je zřejmé, že posudkoví lékaři objektivně a pečlivě zhodnotili zdravotní stav žalobce a dodává, že zástupkyni žalobce byla před vydáním napadeného rozhodnutí dána možnost vyjádřit se do osmi dnů ode dne doručení k podkladům pro jeho vydání ve smyslu ustanovení § 36 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“).

Dle názoru žalovaného byly posudky vypracovány komisemi v řádném složení a obsahují dostatečné odůvodnění míry závislosti žalobce. Z posudků je rovněž patrné, že posudkové komise měly pro posouzení zdravotního stavu dostatek podkladů a v případě doplňujícího a srovnávacího posudku byli žalobce i jeho zástupkyně u jednání PK MPSV přítomni. Žalovaný uzavírá, že komise prověřily všechny okolnosti významné pro posudkový závěr o stupni závislosti žalobce. Na základě těchto skutečností poté vydal napadené rozhodnutí.

Žalovaný závěrem svého vyjádření navrhl, aby soud žalobu zamítl.

Z předloženého spisového materiálu soud zjistil, že žalobce dne 24. 9. 2012 podal žádost o zvýšení příspěvku na péči. Na jejím základě bylo dne 2. 10. 2012 provedeno sociální šetření a následně bylo příslušnou okresní správou sociálního zabezpečení provedeno posouzení stupně závislosti. Při posouzení na základě zákona o sociálních službách účinného od 1. 1. 2012 bylo posudkovým lékařem OSSZ Praha - III dne 15. 11. 2012 stanoveno, že žalobce potřebuje z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pomoc jiné fyzické osoby při 7 základních životních potřebách (orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, péče o zdraví a osobní aktivity), a proto je osobou, která se považuje za osobu do 18 let věku závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni III (těžká závislost).

Na základě uvedeného posudku zamítl prvoinstanční orgán žádost žalobce o zvýšení přiznaného příspěvku a rozhodl, že mu i nadále bude poskytován příspěvek na péči v původní výši 9.000,- Kč měsíčně. Proti uvedenému rozhodnutí podal žalobce odvolání.

V rámci odvolacího řízení si žalovaný u PK MPSV vyžádal posouzení zdravotního stavu žalobce. Z posudku ze dne 26. 3. 2013 vyplynulo, že žalobce není z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu schopen zvládat 7 základních životních potřeb, což potvrdil také posudek doplňující ze dne 18. 6. 2013.

S výše zmíněným posudkem a jeho doplněním žalobce nesouhlasil a požádal o vypracování srovnávacího posudku. Z oponentního posudku ze dne 2. 10. 2013 vzešel totožný závěr, jaký učinila první posudková komise MPSV, tedy že žalobce není z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu schopen zvládat 7 základních životních potřeb

(srov. § 9 odst. 1 zákona o sociálních službách), což opět vedlo k závěru o jeho závislosti ve stupni III (těžká závislost) dle § 8 odst. 1 písm. c) zákona o sociálních službách.

Na základě obou posudků PK MPSV včetně jednoho doplnění, konečně žalovaný rozhodl napadeným rozhodnutím.

Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 a 2 s.r.s.). Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba **není důvodná**.

Podmínky nároku na příspěvek na péči stanoví část druhá, hlava I. § 7 zákona o sociálních službách. Podle odst. 1 téhož ustanovení se příspěvek poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby. Tímto příspěvkem se stát podílí na zajištění sociálních služeb nebo jiných forem pomoci podle citovaného zákona při zvládání základních životních potřeb osob. Podle § 7 odst. 2 zmíněného zákona má na příspěvek nárok osoba uvedená v § 4 odst. 1, která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při zvládání základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti podle § 8.

Podle § 9 odst. 1 uvedeného zákona se s účinností od 1. 1. 2012 při posuzování stupně závislosti hodnotí schopnost zvládat deset základních životních potřeb taxativně vyjmenovaných pod písmeny a) až j). Jde konkrétně o mobilitu, orientaci, komunikaci, stravování, oblékání a obouvání, tělesnou hygienu, výkon fyziologické potřeby, péči o zdraví, osobní aktivity a péči o domácnost. Při hodnocení schopnosti zvládat vyjmenované základní životní potřeby se přitom hodnotí funkční dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. V případě nezletilého žalobce se dle § 9 odst. 3 nehodnotí schopnost zvládat péči o domácnost, ale pouze zbylých devět základních životních potřeb.

Bližší vymezení schopností zvládat základní životní potřeby a způsob jejich hodnocení stanoví prováděcí právní předpis, kterým je vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí č. 505/2006 Sb.

Stupeň závislosti posuzuje podle § 25 odst. 2 a § 28 odst. 2 zákona o sociálních službách na základě žádosti správního orgánu prvního stupně příslušný orgán okresní správy sociálního zabezpečení, v odvolacím řízení potom Ministerstvo práce a sociálních věcí, které pro tento účel využívá posudkové komise (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů). Posudková komise MPSV při posouzení stupně závislosti zpracovává posudek ve formě kvalifikovaného podkladu pro rozhodnutí, v němž je dokumentován proces pořízení posudku, posudkový závěr a jeho odůvodnění.

Jak vyplývá z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 3. 2. 2010, čj. 3 Ads 77/2009-60, dostupný na www.nssoud.cz), na posudek závislosti osoby na péči je třeba nahlížet jako na kterýkoli jiný důkazní prostředek, neboť se jedná sice o tzv. povinný důkaz, nicméně nikoliv o závazné stanovisko či závazný podklad rozhodnutí. Posudek podléhá hodnocení správního orgánu, jeho správnost není nikterak presumována. Ačkoli odborné lékařské závěry posudku nepodléhají hodnocení správních orgánů, neboť k tomu nemají správní orgány odborné lékařské znalosti, neznamená to povinnost hodnotit provedené důkazy ve správním řízení a tudíž i správnost posudků z hlediska jejich úplnosti a přesvědčivosti (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 3. 2010, čj. 6 Ads 143/2009-60, dále také rozsudek ze dne 22. 10. 2009, čj. 3 Ads 48/2009-104, dostupné na www.nssoud.cz). Jinak řečeno, správní orgán nemůže bez dalšího převzít závěr posudkové komise jako pravdivý, aniž by se úplností a přesvědčivostí jejího posouzení zabýval.

Základním předpokladem pro to, aby správní orgán mohl vyhodnotit přesvědčivost a úplnost předloženého posudku, je jeho přezkoumatelnost vzhledem k zákonem stanoveným podkladům vymezeným v § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách (které platí jak pro posudek v prvoinstančním, tak i v odvolacím řízení). Správní orgán musí vycházet z posudku, který obsahuje nejen výrok, ale který musí být řádně a přesvědčivě odůvodněn s odkazem na doložený nález ošetřujícího lékaře, výsledek sociálního šetření, výsledek funkčních vyšetření a výsledek vlastního vyšetření posuzujícího lékaře (srov. rozsudek ze dne 30. 9. 2009, čj. 4 Ads 50/2009-63, dostupný na www.nssoud.cz). K závěrům o úplnosti a přesvědčivosti posudku správní orgán tedy může dospět jen tehdy, pokud se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především pak s těmi, které namítá účastník řízení uplatňující nárok na příspěvek na péči.

Soud konstatuje, že žalovaný se v průběhu odvolacího řízení správně v souladu s § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, obrátil na PK MPSV za účelem posouzení stupně závislosti žalobce. PK MPSV postupovala v souladu s § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách, když při vypracování posudku ze dne 26. 3. 2013 vycházela z výsledků sociálního šetření ze dne 2. 10. 2012, z posudkového spisu PSSZ Praha 9 a lékařských nálezů zaslaných žalobcem. Na základě námitek žalobce si žalovaný k uvedenému posudku vyžádal jeho doplnění. V doplňujícím posudku ze dne 18. 6. 2013 PK MPSV vycházela dále z žalobcem nově předložené lékařské zprávy a jelikož byl v tomto případě jednání přítomen také žalobce, byl jeho zdravotní stav upřesněn přešetřením lékařkou z oboru psychiatrie. V obou případech dospěla posudková komise k závěru, že žalobce není schopen zvládat 7 základních životních potřeb (orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, péče o zdraví a osobní aktivity).

Nad rámec zákonem stanovených povinností si poté žalovaný v důsledku námitek žalobce proti závěrům výše zmíněných posudků PK MPSV, vyžádal také oponentní posudek od komise v odlišném složení. Ze správního spisu soud zjistil, že také v tomto případě byl jednání komise žalobce přítomen a posuzující lékaři tudíž vycházeli kromě podkladových materiálů také z objektivního nálezu získaného vyšetřením žalobce přímo posudkovou komisí. Posudková komise zároveň vypořádala námitku žalobce, respektive jeho zástupkyně, jež byla uvedena v žádosti o srovnávací posudek ze dne 17. 7. 2013 a směřovala proti závěru, že je žalobce schopen zvládat základní životní potřebu výkon fyziologické potřeby. PK MPSV v novém složení přezkoumatelně zdůvodnila, proč má za to, že žalobce je schopen uvedenou základní životní potřebu zvládat.

Lze uzavřít, že obě posudkové komise MPSV shodně shledaly žalobce neschopného zvládat 7 základních životních potřeb, přičemž k zhodnocení stupně žalobcovy závislosti byly v odvolacím řízení vypracovány celkem tři lékařské posudky a všechny se stejným závěrem. Nadto lze dodat, že také posudek posudkového lékaře OSSZ Praha - III ze dne 15. 11. 2012 určil stejný stupeň žalobcovy závislosti a v průběhu celého řízení o žádosti o zvýšení příspěvku na péči tudíž nenastal mezi lékaři žádný rozpor.

Z napadeného rozhodnutí žalovaného je zřejmé, že se v něm žalovaný, stejně jako posudkové komise MPSV ve svých posudcích, všemi odvolacími námitkami zabývali. Posouzení stupně závislosti žalobce pro účely rozhodování o příspěvku na péči vychází z hodnocení všech dostupných podkladů v souladu s § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách.

Soud má za to, že posuzovaném případě byly posudkovými komisemi objektivizovány všechny skutečnosti, týkající se zdravotního stavu žalobce významné pro posudkový závěr, že jde o osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby podle § 8 odst. 1 písm. c) zákona o sociálních službách ve stupni III (těžká závislost), jelikož není z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu schopen zvládat 7 základních životních potřeb.

Soud oba posudky (včetně doplnění) považuje za náležitě odůvodněné a dostatečně přesvědčivé. Z posudků zjistil, že se posudkové komise MPSV ve větší či menší míře vyjádřily ke všem 9 základním životním potřebám, hodnoceným při posuzování stupně závislosti pro určení příspěvku na péči u osob do 18 let věku. Jako zvládnuté byly posouzeny základní životní potřeby mobilita a výkon fyziologické potřeby. Naproti tomu jako nezvládnuté základní životní potřeby orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, péče o zdraví a osobní aktivity.

Soud nemůže přisvědčit žalobní námitce týkající se nedostatečně zjištěného zdravotního stavu žalobce. Tento byl předmětem opakovaného přezkumu a to i s ohledem na námitky a nově předkládané lékařské zprávy, jež žalobce v průběhu správního řízení předložil. Soud není nadán lékařskou odborností a tudíž mu nepřísluší hodnotit, zda žalobce je či není schopen zvládat konkrétní základní životní potřeby. Z jeho pozice nelze proto rozhodnout o sporu v otázce základní životní potřeby výkonu fyziologické potřeby, v níž se žalobce a žalovaný, respektive PK MPSV neshodnou.

Soud uzavírá, že posudky PK MPSV naplňují požadavky úplnosti, přesvědčivosti a celistvosti, které vyplývají z judikatury Nejvyššího správního soudu (srov. např. rozsudek ze dne 23. 9. 2009, čj. 4 Ads 57/2009-53, dostupný na www.nssoud.cz). Vzhledem k tomu, že právě posudky slouží jako stěžejní zákonné podklady pro rozhodnutí správního orgánu a představují těžiště správních řízení ve věci příspěvku na péči, dospěl soud stejně jako žalovaný k závěru, že v řízení bylo prokázáno, že žalobce je osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni III (těžká závislost) podle § 8 odst. 1 písm. c) zákona o sociálních službách.

Městský soud na základě shora provedeného posouzení žalobních námitek dospěl k závěru, že nejsou důvodné a jelikož neshledal ani pochybení ze strany správních orgánů, žalobu jako nedůvodnou zamítl podle 78 odst. 7 s.ř.s.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn dle § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož náhrada nákladů řízení přísluší tomu, kdo měl ve věci úspěch. Žalobce neměl ve věci úspěch, žalovanému žádné náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 1. září 2014

JUDr. Miroslava Hrehorová
samosoudkyně